Verslag openbare vergadering monumentencommissie Zaanstad d.d. donderdag 9 december 2010
Locatie: VIP room, Bannehof 1 te Zaandijk.

Voorzitter: **dhr. P. van Nugteren (voorzitter)**
Leden: dhr. ing. C.M. Hooyschuur (architect)
dhr. J. Matser (archeologisch adviseur)
dhr. ir. J.D. Koudijs (bouwkundige, lid namens Vereniging Zaans Erfgoed)
dhr. drs. R.G.M. Pince van der Aa (bouwkundige)
dhr. drs. J.M.M. Jacobs (architectuurhistoricus)
dhr. C.P. Homburg (bouwkundige, lid namens Vereniging Zaans Erfgoed)
dhr. D. Kerssens (gemeentearchief)

Aanwezig namens de Gemeente:
dhr. J. Van den Ham (secretaris, verslaglegging)
mevr. C. van de Berg
mevr. M. Verhoek
mevr. M. Thiele (notulist)

Bezoekers: 14;30 punt 5, planbeoordelingen, P. Ghijsenlaan 20, dhr. Van de Weg (Knevel architecten)

Tussen 13.30 en 14.00 uur interne voorbespreking van de bouwplannen.

1. Opening
De voorzitter heet allen welkom

2. Mededelingen
De secretaris stelt de commissieleden voor gezamenlijk de restauratie van de Paushuize in Utrecht te bezichtigen. De restauratie is een voorbeeld voor duurzame restauratie. Voor dit bezoek zal een datum in het begin van januari 2011 ingepland worden.

Aan de agenda wordt toegevoegd; Punt 5, planbeoordelingen, preadvies, kerkplein, Zaandijk Zaandijker kerk.

3. Conceptverslag en actielijst vergadering 11 november 2010
Het conceptverslag en de actielijst worden vastgesteld. De opmerkingen worden verwerkt.

4. Ingekomen/uitgegane correspondentie
Ingekomen correspondentie
- Verzoek om behandeling bestemmingsplan Kerkbuurt Westzaan **BI-10-77**
- Verzoek om behandeling bestemmingsplan Oude Haven **BI-10-78**

Uitgegane correspondentie
- geen

Verleende Monumentenvergunningen
20101243, 'Het Weversend' aan de Padlaan 1, Krommenie **BI-10-79**

5. Planbeoordelingen

Volgnr	20101338	**BI-10-80**
Adres	**Pieter Ghijsenlaan 20, Zaandam**	
Object	Voormalige Bruynzeel fabriekshallen	
Status	gemeentelijk monument	
Soort plan	aanvraag monumentenvergunning	
Soort ingreep	herbestemming voormalige Bruynzeel fabriekshallen 31,32 en 33.	
3e behandeling		

Advies 14 oktober 2010: Aanhouden

De commissie is positief over het gebruik van de voormalige Bruynzeel fabriekshallen maar kan het plan niet van positief advies voorzien op de uitwerking. Met de aanpassingen aan de Zuidgevel verdwijnt de fijnmazige structuur van de bestaande glazen invullingen. Met de aanpassingen aan de Westgevel gaat de uiterlijke rustige horizontale structuur verloren. Met het plaatsen van een stalen invulling op de begane grond, het doorbreken van de glasstrook op de verdieping en het plaatsen van verspringende ramen in het dakvlak wordt de harmonie en de karakteristieken van de huidige Westgevel doorbroken.

Advies 11 November 2010: Aanhouden
De commissie is positief over de aangepaste plannen. De gevels zien er een stuk rustiger uit en er blijft meer oorspronkelijk materiaal behouden. De commissie zet zijn kanttekening bij het beoogde abstractieniveau van de Zuidgevel van Hal 32. Verwacht wordt dat in de realiteit dit niet haalbaar is. Er wordt voorgesteld om de glasinvullingen beter aan te laten sluiten in het schaalniveau van de andere openingen. Over de reclame aan de Oostgevel van Hal 31 is de commissie van mening dat er een algehele regie voor het complete terrein moet worden bedacht waaraan de reclame zich dient te houden. De aangepaste Westgevel van Hal 31 wordt positief ontvangen. De uitwerking van de glasstrook is alleen nog niet zichtbaar. Dit dient in een volgende commissievergadering te worden voorgelegd ter advies.

Toelichting:
Naar aanleiding van de geplaatste opmerkingen uit de commissie van 11 november jl. zijn de plannen en tekeningen aangepast. De heer v.d. Weg, (architect), is aanwezig om de aanpassingen op de tekeningen toe te lichten. In de Zuidgevel van Hal 32 is de glazen invulling passend gemaakt bij de bestaande indelingen van de aanliggende hallen. In de Westgevel van Hal 31 is de profilering van de horizontale raamstrook aangepast aan de bestaande situatie. Met het gebruik van aluminium kliklijsten is de maatvoering van de profielen te handhaven. Wel wordt er in de nieuwe situatie gebruik gemaakt van thermische beglazing.

Positief
De commissie adviseert positief over de aanvraag naar aanleiding van de nieuwe aanpassingen op de tekeningen. De nieuwe verdeling van de glazen invulling aan de Zuidgevel past binnen de bestaande situatie. De wijzigingen aan de Westgevel zijn na de aanpassing van de tekeningen minimaal. De historische waarden en de karakteristieken van het pand blijven met deze planwijzigingen behouden. De detailuitwerking kan ambtelijk worden begeleidt.

Volgnr	O20101664D05	**BI-10-81**
Adres	**Lagedijk 13, Zaandijk**	
Object	Voormalig woonhuis, nu winkel en café	
Status	rijksmonument, nummer 5456	
Soort plan	aanvraag omgevingsvergunning	
Soort ingreep	vergroten van het café, veranderen van de winkelfunctie naar restaurant.	

Toelichting:
Het plan behelst het verbouwen van het bestaande winkelvolume en café tot een café en restaurant. Hiervoor wordt de voorgevel van het bestaande café gedeelte verlengd waardoor het oppervlak wordt vergroot ten behoeve van een serre. Daarnaast worden er twee doorbraken gemaakt vanuit het bestaande winkelvolume naar het café.

Positief mits
De commissie adviseert positief over de functiewijziging van het pand. Ook de doorbreking van de voormalige buitenmuur om een doorgang te creëren tussen café en restaurant wordt van een positief advies voorzien omdat de historische situatie tussen bakkerij en winkel eenzelfde verbinding had. Omdat de doorgang intern wordt gerealiseerd is het niet nodig om een tweede doorgang te creëren bij de deur in de Westgevel. Het dichtzetten van de bestaande luifel doormiddel van het plaatsen van eenzelfde als bestaande pui om extra ruimte te creëren is goed, maar het is ongewenst om de ruimte te vergroten waarbij de bestaande deur in het hoofdgebouw verloren gaat.

Volgnr	-
Adres	**Kerkplein 10, Zaandijk**
Object	Zaandijkerkerk
Status	voorlopig gemeentelijk monument
Soort plan	préadvies
Soort ingreep	sloop/nieuwbouw van de kerk

Toelichting:
In de zomer van 2009 is de Zaandijkerkerk voorlopig aangewezen als gemeentelijk monument. De kerk was al jaren niet in gebruik waardoor deze in bouwtechnisch slechte staat is. De eigenaar heeft aangegeven de kerk niet te willen restaureren (casco) vanwege de kosten. De eigenaar heeft wel aangegeven te willen zoeken naar een oplossing. Daarom is er intern binnen de gemeente Zaanstad een projectgroep opgericht. De projectgroep is het afgelopen jaar druk bezig geweest met het zoeken naar een passende herbestemming. Dat is niet zo makkelijk gebleken, aangezien er in dat deel van Zaandijk veel leegstaat en er weinig voorzieningen nodig zijn. Woningen/appartementen zijn wel haalbaar, maar de kerk in zijn huidige vorm laat dat niet toe. (constructie, raamopeningen etc). De gemeente wil er graag uitkomen en de buurt snel weer aanzien geven. Daarom wordt er ook gekeken naar andere oplossingen, en één daarvan is sloop-nieuwbouw. Er is in 2005 een plan gemaakt voor sloop nieuwbouw met het bouwen van nieuwe appartementen. Dit plan wordt als preadvies aan de commissie voorgelegd.

Negatief
De commissie adviseert negatief over de plannen met de Zaandijkerkerk. De voorgestelde herbestemming/ sloop nieuwbouw plannen zorgen ervoor dat zowel in volume als in detail er niets overblijft van het monumentale pand. Met deze aanvraag voor sloop en nieuwbouw gaan alle monumentale waarden verloren die het bestaande pand in zich heeft. Geadviseerd wordt om een onderzoek te doen naar mogelijke herbestemmingen die de monumentale waarden van het pand meer kunnen behouden. De commissie adviseert het pand te restaureren. Mogelijke toevoegingen aan het pand dienen te worden ontworpen passend bij de bestaande vormgeving en historie.

6. Bestemmingsplannen

Advies voorontwerp bestemmingsplan Kerkbuurt Westzaan.

Status	Voorontwerp
Soort plan	Bestemmingsplan

Het voorontwerp voor het bestemmingsplan Kerkbuurt Westzaan is gereed en wordt voor advies voorgelegd aan de commissie. Het bestemmingsplan wordt digitaal toegezonden aan de leden van de commissie.

De commissie adviseert om te bekijken of de monumenten aan de Watermolenstraat in het bestemmingsplan goed zijn vernoemd.

Advies voorontwerp bestemmingsplan Oude Haven, Zaandam.

Status	Voorontwerp
Soort plan	Bestemmingsplan

Het voorontwerp voor het bestemmingsplan Oude Haven is gereed en wordt voor advies voorgelegd aan de commissie. Het bestemmingsplan wordt digitaal toegezonden aan de leden van de commissie.

Er zijn geen opmerkingen vanuit de commissie.

7. Aanwijzingen

a. Gemeentelijk monumenten

De commissie wordt voor het volgende pand gevraagd advies te geven over de monumentale waarde, te beoordelen aan de vijf selectie criteria. Deze selectiecriteria zijn uitgebreid beschreven in het document 'Selectiecriteria en wegingmethodiek aanwijzen Gemeentelijk monumenten Zaanstad 2010', dit document is vastgesteld in de commissievergadering van 24 juni 2010. **BI-10-84**

Deze selectiecriteria zijn:
1. Architectuurhistorische waarden (incl. bouwhistorische waarden!)
2. Cultuurhistorische waarden
3. Stedenbouwkundige waarden (incl. ensemble waarde!)
4. Gaafheid/herkenbaarheid
5. Zeldzaamheid

Oostzijde 289-291, Zaandam **BI-10-85**

object	: Beschuit- en koekfabriek Hille met schoorsteen
straat en nummer	: Oostzijde 289-291
postcode en plaats	: 1508 EN Zaandam
gemeente	: Zaanstad
bescherming	: gemeentelijk monument
oorspronkelijke functie	: schoorsteen
huidige functie	: schoorsteen
architect/ bouwer	: De Ridder & Co te Den Haag
bouwdatum	: ca 1916-1919

Positief
Zowel de schoorsteen als het pand is een voorbeeld voor functionele bouw. Het pand dat is uitgebreid om een bestaande schoorsteen heen geeft een uniek beeld van de cultuurhistorie van de fabriekspanden langs de zaan. De ontwikkeling van de fabriekspanden aan de Oostzijde is af te lezen aan de bouwhistorie van dit pand. Een pand dat enkellaags is gebouwd met schoorsteen en over de jaren is uitgebreid met extra verdiepingen. De schoorsteen is nog helemaal gaaf en in tact. De zeldzaamheid van schoorstenen in de Zaanstreek is groot. Er is geen ander pand bekend waarbij de historische fabrieksschoorsteen binnen doorloopt.

8. Zaanbrug **BI-10-82**

De Monumentencommissie Zaanstad wordt verzocht te adviseren over de locatiekeuze van de nieuwe Zaanbrug in Wormerveer en argumenten te benoemen die deze keuze rechtvaardigen.

Voor de locatiekeuze van de nieuwe Zaanbrug zijn twee locaties mogelijk:
- Huidige locatie
- Verlengde Lassiestraat

De aanleg van de nieuwe brug is een gezamenlijk project van de gemeenten Zaanstad, Wormerland en de provincie Noord-Holland. Er zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over de vernieuwing van de Zaanbrug, ten behoeve van de doorvaart van de Zaan voor grotere schepen (Vaart in de Zaan!). Afgesproken is dat partijen zich gezamenlijk uitspreken over de locatie van de nieuwe Zaanbrug op basis van een locatiestudie op hoofdlijnen. Hiertoe zijn beide locaties in een quickscan getoetst op 10 criteria. De commissie wordt om beargumenteerd advies gevraagd voor de locatiekeuze.

Advies
De commissie adviseert de huidige locatie van de brug te handhaven. Er dient met het ontwerp aangehaakt te worden op de historie van de huidige plaats van de brug. Het is van groot belang dat het brugaccent binnen de bestaande context behouden blijft, de aansluiting op de historische Industriële wand aan de Wormer zijde van de Zaan is belangrijk. Daarnaast is de mogelijke schade

aan de monumenten aan de Zaanweg bij een verkeersintensivering rond het Wilhelminapark meer reden om de bestaande locatie te handhaven.

9. Erfgoedinspectie **BI-10-83**

Het verslag van de erfgoedinspectie is gereed en is voorgelegd aan de commissie.

De commissie geeft aan dat onderdelen van het verslag van waarde kunnen zijn voor de ontwikkeling van de vergaderingen van de monumentencommissie. Zo wordt onderstreept dat er om bouwhistorisch onderzoek moet worden gevraagd bij grote restauraties en bij reconstructies. De terugkoppeling van vastgestelde stukken na advies commissie worden inmiddels al voorgelegd aan de commissie. Ook vind de commissie de samenwerking tussen de afdeling monumenten met interne afdelingen als Tech. Vergunningen en handhaving belangrijk. De commissie stelt voor om de speerpunten van de erfgoedinspectie over een jaar op de agenda te zetten om de vorderingen te kunnen evalueren.

10. Rondvraag
Er wordt gevraagd of de vastgestelde Erfgoedverordening 2010, Gemeente Zaanstad al aan de commissie is voorgelegd. De secretaris zal dit bekijken de leden van de commissie de verordening toezenden.

11. Sluiting

De volgende vergadering van de monumentencommissie vindt plaats op donderdag **20 januari 2011** op de Bannehof te Zaandijk in Zaal B.

Overige vergaderdata in 2011;
17 februari, 17 maart, 14 april, 19 mei, 16 juni, 14 juli, 11 augustus, 15 september, 13 oktober, 10 november en 8 december.

Voor akkoord,

Voorzitter

Datum:

Secretaris

Datum 17-02-2011